ชื่อเรื่อง ตลาดน้ำวัดลำพญา : การจัดการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้วิจัย นางสาวบังอร ทาประเสริฐ

กรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ทรงคุณ จันทจร และอาจารย์ คร.มาริสา โกเศยะโยธิน

ปริญญา ศศ.ม. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2552

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปัจจุบันสร้างรายได้ให้ประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่ง และสามารถ ทำรายได้ให้ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษา ศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และเพื่อศึกษาการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อาวุโสในชุมชน 10 คน และ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 10 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง ส่วนผู้ประกอบการ 20 คน ประชาชนในชุมชน 20 คน และนักท่องเที่ยว 40 คน เลือกแบบบังเอิญ รวมจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิค การตรวจสอบแบบสามเส้า และนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบชนบท คั้งเดิม ประเพณีวัฒนธรรมยังยึดแบบแผนแบบไทย ชุมชนมีสักยภาพในการจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากชุมชนนี้อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมขนส่งที่ สะดวกสบาย ชุมชนมีหลักในการพัฒนากรท่องเที่ยว โดยใช้หลักการจัดการแบบเป็นระบบ คือ ให้คนในท้องถิ่นยึดหลักคุณธรรมความดี ร่วมกันรักษาแม่น้ำลำพญาและสภาพแวดล้อมของ วัด สมาชิกของชุมชนแสดงความมีน้ำใจโดยการขอมเสียสละเงิน เพื่อพัฒนาตลาดน้ำให้เกิดความ เจริญรุ่งเรือง มีการรักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวส มีคณะกรรมการจัดการที่มีคุณธรรมสามารถ ควบคุมไม่ให้ตกเป็นทาสในวัตถุ สมาชิกในชุมชนเน้นการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตเพื่อให้ ตลาดน้ำวัดลำพญาเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดี องค์กกรชุมชนมีแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ วัดลำพญา มีวัด ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นร่วมกัน จัดการท่องเที่ยวโดยมีเจ้าอาวาสวัดลำพญา เป็นประธาน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำวัดลำพญา ส่วนกิจกรรม

ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมด้านการฝึกอาชีพ
กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นโดยมีนักท่องเที่ยวมาฝึกหัดวิธีการสานตะกร้าจาก
ผักตบชวา กิจกรรมการแสดงคนตรีไทย ประเพณีไทย และวิถีชีวิตพื้นบ้าน เช่น การแสดงหุ่นกระบอก
พิพิธภัณฑ์โบราณไทย รูปปั้น รูปแกะสลัก ภาพเขียน สถาปัตยกรรมของวัด นอกจากนี้ทางวัดยังจัด
กิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมาร่วมกิจกรรม โดยการวาดรูปภาพต่าง ๆ ภายในวัดและภาพตลาดน้ำยามเย็น
และส่งเสริมแหล่งผลิตทางศิลปหัตถกรรม โดยจัดเป็นเทศกาลเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจ
เลือกชื้อสินค้าราคาถูก ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ทำบุญไหว้พระ ถวายสังฆทาน เชิญชวนให้นักท่องเที่ยว
มีส่วนร่วมเล่นเกมส์ เช่น เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง และเชิญชวนให้
นักท่องเที่ยวอนุรักษ์แม่น้ำลำพญา มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจตามที่ตลาดน้ำ
ลำพญาเสนอแนะเป็นอย่างมาก เช่น การล่องเรือชมธรรมชาติ ล่องเรือเรียนธรรมะจากพระ มีคนตรี
และการเต้นรำ เช่น การฟ้อนรำ และรำวงแบบของไทยเป็นที่สนใจบนเรือ จัดให้มีกิจกรรมล่องเรือ
สอนรำหุ่นกระบอกแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจโดยเฉพาะ

การจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน ต้องมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อขยายโอกาสทางการตลาด เป็นการเกื้อกูลกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดเดียวกัน คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายกับ ตลาดคอนหวาย มีคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำวัดลำพญา มีแผนใหม่ในการดำเนินการ มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่แน่นอน บทบาทการมีส่วนร่วมแต่ละภาคส่วน มีเจ้าอาวาสวัดลำพญา พระภิกษุสามเณร สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา และผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่โรงเรียน ผู้อำนวยการ ครู นักเรียน นักท่องเที่ยว คนในพื้นที่ พ่อก้าแม่ค้า การท่องเที่ยวภาคกลางเขต 1 เจ้าหน้าที่รัฐ ให้งบประมาณสนับสนุน มีแผนท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา คัดสรร 3 แผน แบบที่ 1 เดินทางโดย นั่งรถประจำทาง แบบที่ 2 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว แบบที่ 3 เดินทางนั่งรถตู้ประจำทาง ซึ่งแต่ละ แผนนั้นนักท่องเที่ยว สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ เริ่มออกจากจุดที่กำหนด และ ปลายทางอยู่ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา

โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในชุมชน เด็กและเยาวชนให้รักและหวงแหนทรัพยากรและมรดกทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของ ท้องถิ่น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรส่งเสริมแผนการท่องเที่ยวชุมชนให้มีกิจกรรมตลอดทั้งปี เพื่อเพิ่มรายได้ชุมชน และควรร่วมกันประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ของตลาดน้ำวัดลำพญาเพื่อให้เกิดการ พัฒนาท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวทางน้ำ สามารถใช้ข้อสนเทศนี้ไป พัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวของตนได้

TITLE Wat Lamphaya Floating Market: Management for Developing

Cultural Tourism Using Community Participation

AUTHOR Mrs. Bangon Thaprasoet

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Songkoon Chantachon Dr. Marisa Koseyayothin

DEGREE M.A. MAJOR Cultural Science

UNIVERSITY Mahasarakam University DATE 2009

ABSTRACT

Tourism industry at present makes the first highest income of Thailand and can well make income for tourism entrepreneurs. This study aimed to examine potentials in cultural tourism of Wat Lamphaya Floating Market community, Tambon Lamphaya, Amphoe Bang Len, Changwat Nakhon Pathom; and to examine the management of Wat Lamphaya Floating Market for developing cultural tourism using community participation. The sample consisted of 10 community senior people and 10 government agency officials involved purposively selected; while 20 entrepreneurs, 20 community people, and 40 tourists were accidentally selected with a total of 100 subjects. The instruments used in the study were structured and unstructured interview forms, participant and nonparticipant observation forms, and a focused group discussion note-taking form. The collected data were checked using the triangulation technique. The results were then presented by means of a descriptive analysis.

The study findings revealed that at present Wat Lamphaya Floating Market community has the rural traditional way of life and being. The community still upholds Thai style traditions and culture. The community has high potentials in management to be a cultural tourist attraction because this community is near Bangkok with convenient communication and transportation.

The community has the principle of tourism development using the principle of systematic management. That is, having local people uphold the moral principle and goodness, cooperate in keeping the Lamphay river and the monastery environment, and having community members show their spirit by donating money for developing the floating market to become prosperous.

The environment and ecosystem are maintained. There are management committee members who have morality and can control people not to become slaves of materials. The community members

emphasize the use of intelligences for living to make Wat Lamphaya Floating Market originate development in good ways. The community organizations have plans for promoting water tourism at Wat Lamphagy. The monastery, community, and local organizations cooperate in tourism management. Wat Lamphaya abbot is the chairman. The committee for promotion of water tourism at Wat Lamphaya has been appointed. For cultural tourism activities, there are such various activities as career training activities, activities for adhering to local culture and traditions by having tourists come to be trained in how to weave baskets using the water hyacinth, activities for Thai music performance, Thai tradition performance, and the folk way of life such as puppet show, museum of Thai ancient objects; sculptures, carvings, paintings, and monastery architecture. In addition, the monastery organizes activities for promoting children to participate in the activities by drawing different pictures within the monastery, and the picture of the flouting market in the evening; and promoted sources of handicraft production by holding festivals for attracting tourists interested in selecting to buy cheap goods, to visit the way of life of villagers, to make merits and worship the Buddha images, to give offerings to monks, and to invite tourists to participate in playing games such as new year festival, songkran festival, and lay krathong festival; and invite tourists to conserve the Lamphaya river. There are different tour activities in which tourists are very interested as recommended by Lamphaya Floating Market such as going by boat for natural sightseeing, and going by boat to learn dharma from monks. There are music and dances such as Thai dances and Ramwong dances which are interesting on boat. Activities for going by boat to teach puppet dances to interested Aourists are particularly organized.

For Wat Lamphaya Floating Market management for developing cultural tourism using community participation, there must be connection of network to nearby tourist attractions for marketing chance extension to help each other among other tourist attraction in the same province. That is. There is connection of the network to Don Wai Market. There is a committee for water tourism promotion at Wat Lamphaya. There are new operational plans. There is a constant tourism model. For the role in participation of each sector, there are Wat Lamphaya abbot, monks and novices, tambon Lamphaya Cultural Council and the director; school officials, director, school officials, director, teachers and students; tourists, local people, and male and female merchants. Central Region 1 tourism and state officials provide budgets to support. There are plans for Wat Lamphaya travels by bus. Type 2 travels by

private car. Type 3 travels by van bus. By each plan, tourists can travel to tour at different places, staring from the fixed point and terminating at Wat Lamphaya Floating Market.

In conclusion, the results of this study can provide guidelines for promoting knowledge and understanding to community people, children and young people to love and reserve their cultural resources and heritages, and the way of local life. Therefore, agencies involved should promote plans for community tourism to have activities all the year round to increase community incomes, and should cooperatively publicize the identity of Wat Lamphaya Floating Market to generate sustainable community tourism development. Water tourism entrepreneurs can use this information for developing their own tourism management.